

le z mrkostjo zastrte strehe,
 zaprte duri vsepovsod...
 Na bregu melanholičnih jezér
 utrujen od viharjev svêta
 sem čakal, da predrami se v globini
 skrivnosten glas, ko da iz cveta
 zavzdihnil vonj bi odnekod —
 glasú nikjer, ah, cveta belega nikjer...

O, majka moja, tiho po daljini
 in preko mesta se večer
 razžuboreva kot vonjiv oblak,
 in meni je, ko da ves zrak
 diši po daljni domovini...
 O, da bi utihnila že gnezda
 za okni svetlimi! — in onemele
 fontane krikov uličnih! — in svetla zvezda
 prežarila vsegà me in vodila
 na daljni nočni poti
 do tebe, majka mila,
 kot je peljala kraljé iz Jutrove dežele
 življenju večnemu naproti...

Večerna pesem.

Mladi mesec na zapadni strani,
 megla v dalji kot bliščanje brez:
 tiho vse, zajeto v božje dlani,
 samo voda v noč golči čez jez.

Tiho vse, zajeto v božje dlani,
 v božjih rokah stekanje vseh stez;
 daleč, daleč moji so pristani,
 ônkraj megle, ônkraj belih brez.

Ritmi src, melodično ubrani,
 kdo pozna vam harmonije vez?
 Bomo kdaj, ki zdaj smo si neznani,
 eno cesto našli z blodnih stez?

Tiho vse, zajeto v božje dlani,
 samo voda v noč golči čez jez:
 daleč, daleč moji so pristani,
 ônkraj megle, ônkraj belih brez.

*Daleč, daleč so pristani
 ônkraj megle, ônkraj belih brez.*

V pomladnem pričakovanju.

O noč pomladnega pričakovanja
negibna, težka in tesnobna!
o ur skrivnostnih molk! tišina grobna,
ki nad globinami zemljé se sklanja!

Vse čaka v svoje skrivne tajne zlito:
po drevju popje, ptica, cvet v livadi,
človeških sanj vsi nerazcveli gradi,
kar v dušah jih nemirnih še je skrito.

O, bratje, ki v polnoč ste se sklonili
kot cvéti v trúdni onémelosti,
kam težko vinó osámelosti
iz čaš nagnitih bodete prelili?

Cveteli smo, ko sebe smo iskali,
v spoznanju večnem zdaj odsevamo;
zorimo, bratje, dozorevamo —
o, kam sadovi naši bodo pali?

Melanholija.

Dež monotoni, enakomerni,
pod neboskloni zvoni večerni —
plaho ihtenje prepreglo je zrak.

Leglo je v dušo nemirno ihtenje:
dež monotoni, večerno zvonjenje —
k srcu srcé je zgrešilo korak.

Zlilo se v meglo je vse koprnenje,
v meglo nam klone — kam tone življenje
kot v nebosklone samotni oblak?

Solnce, ne utoni! — z zarjo zasloni
pod neboskloni svet monotoni,
k nam jo nasloni, ki tonemo v mrak...

Ubranost.

Spet v objemu tvojem toplem,
spet v naročju tvojem božjem
v harmoniji z vsem okrožjem
sanjam svoj najtišji sen.

Zunaj v begu gre zasoplem
vse življenje pod viharji,
slutnjo le o daljni zarji
s sabo nosi — kakor sen.

Človek, narod, človečanstvo —
vsi spojêni zdaj sò v meni,
in vesoljstvo v eni ženi
mi odseva — kakor sen.

Ko da v sebi bi poslanstvo
nosil o kraljestvu božjem,
v harmoniji z vsem okrožjem
sanjam svoj najvišji sen.

Druga se iz megle vidi. Drži se prvi, menda! Rim se zarenjarija
Feb: 11/8 923

Nikola Radojčić:

Iz tiskanega zbornika Daniela Ložarja o Srbih.

O priliki trisopetdesetletnice kmetskega upora pod Matijo Gubcem.

Vlepi zbirki starih knjig v Licejski knjižnici v Ljubljani se nahaja jako zanimiv zbornik, v katerem so zvezane štiri nemške knjige, tiskane vse okrog srede XVI. stoletja. Prvi dve sta priljubljeno, navadno vojno čtivo, knjiga o junaških delih in zaslugah Friderika Barbarosse in pripovedka o obleganju in razdejanju mesta Troje. Drugi dve knjigi pa govorita o tedaj najaktualnejšem vprašanju — o Turkih, obsegata njihov koran z navodili, kako ga je treba pobijati, in zgodovino prihoda Turkov v Evropo, z nasveti, kako naj se kristjani borijo zoper Turke.¹ Tedaj povsem navaden zbornik, pa vendar za nas jako zanimiv, posebno radi srbskohrvatskih pripomb na obeh notranjih straneh

¹ **Barbarossa.** Ein schöne vund Warhaffte beschreibung des Lebens vnnnd der geschichten Keyser Friderichs des ersten, genant Barbarossa, durch J o h a n n e m Adelpum Stattartzet zu Schaffhausen... Straßburg, 1535; Warhafftige Histori vnd beschreibung, von dem Troianischen krieg, vnd zerstörung der Stat Troie, Durch die hochgeachten Geschichtschreiber, Dictyn Cretensem vnd Darem Phrygium, ... Augspurg, 1540; **Alchoran.** Das ist, des Mahometischen Gesatzbuchs, vnd Türckischen Aberglaubens ynnhalt, vnd ablänung. Strasßburg, 1540, **Türkischer Keyßer Ankunfft,** Kryeg vnd Händlung, gegen vnd wieder die Christen, bitz ynschlyesblich vff den yetzt regyerenden Solymannum. Dergleich Rhatschläg, wie des grausamen Tyrannen syghafftigem fürnemen von den Christen zu begegnen wer... Alles verdolmetscht durch Heinrich von Eppendorff... Straßburg, 1540. Današnja signatura zbornika je: III. B. 3421.—4.